

Tot i trobar-se en un racó problemàtic d'Europa, Lituània ha reivindicat amb èxit el seu lloc en l'ampliació de la UE

L'estabilitat lituana

Lituània és la més extensa i poblada de les tres repúbliques bàltiques (3,7 milions d'habitants). El seu actual territori va estar sotmès al domini polonès i rus en diferents moments de la seva història. Al segle XX va

viure una etapa d'independència (1918-1945), a la qual seguí l'annexió forçosa a l'URSS. La presència d'una minoria russòfona i d'una altra de polonesa ha presentat reptes a l'hora de definir una identitat nacional, després de la recuperació de la independència, l'any 1991.

Lituània s'ha beneficiat del fet que el Partit Comunista

abanderés la transició política i l'emancipació de Moscou. Ha existit en tot moment un ampli consens entre els partits polítics sobre els objectius principals del país: la transició a l'economia de mercat i a la democràcia i l'accés a les organitzacions occidentals i europees (UE, OTAN, Consell d'Europa, OSCE). Tant els excomunistes de l'expresident Algirdas Brazauskas com els conservadors han apostat clarament per les reformes econòmiques.

El sector agrícola té un pes molt important en l'economia lituana. El país té el triple de població ocupada en el sector agrícola que la

mitjana de la UE, però la productivitat només és un terç de l'europea. Per aquest motiu ha pressionat molt la Comissió per obtenir un increment en les seves quotes de producció de llet.

En principi, Lituània ha acceptat un període de transició de set anys durant el qual els seus ciutadans no podran gaudir de la llibertat de moviment dins de la UE. Tanmateix, estats membre de la UE amb una baixa taxa d'atur, com ara el Regne Unit, Irlanda, Suècia, Dinamarca i els Països Baixos, han anunciat que permetran l'accés de treballadors lituans als seus mercats laborals a partir del 2004.

Un dels majors reptes que afronta el país és l'aprovisionament d'energia. D'una banda, Lituània ja no rep gas natural rus a preus subvencionats com succeïa durant l'època soviètica. A més, el Govern s'ha compromès a tancar, l'any 2009, la perillosa central nuclear d'Ignalina, que genera el 80% de l'electricitat del país, per satisfer les demandes de la UE. La privatització del sector energètic, la cooperació amb les altres repúbliques bàltiques i l'ajuda de Brussel·les seran

indispensables perquè Lituània resolgui el seu problema energètic.

Lituània és un dels dos veïns –juntament amb Polònia– de l'enclavament rus de Kaliningrad, un territori amb 1 milió d'habitants que, arran de la dissolució de l'URSS, ha quedat separat de la resta de la Federació Russa. Quan Lituània es converteixi en membre de la UE el maig del 2004, la seva frontera amb Kaliningrad es convertirà en una frontera externa de la UE, circumstància que l'obligarà a exigir visats als ciutadans de Kaliningrad que vulguin travessar el seu territori per desplaçar-se a Rússia. Moscou rebutjava la imposició d'aquests controls. Finalment, s'ha assolit un compromís que passarà per l'atorgament de visats múltiples de fàcil obtenció per als ciutadans de Kaliningrad.

Lituània va ser invitada a iniciar negociacions per a incorporar-se a l'OTAN el darrer novembre. Es tracta, doncs, d'un país que afronta una complicada modernització de l'agricultura i de la xarxa energètica. Però una dècada d'estabilitat l'han situat ja definitivament a Europa. □

Vilnius, la capital de Lituània, el més poblat i extens dels països bàltics.